

**Indtryk fra konferencen "Europas flygtninge: Udfordringer, muligheder og menneskerettigheder".
Arrangeret af Europa-Parlamentet.**

Den 30. oktober 2015 i Europahuset, Gothersgade 115, København.

- af Lone Frederiksen, som deltog for Genvej til Udvikling.

Et lokale stopfyldt med deltagere fra en lang række forskellige organisationer.

Key-note speaker var **Morten Kjærum** (MK), ansat ved Raoul Wallenberg Institutet i Sverige og tidligere direktør for det Danske Institut for Menneskerettigheder.

MK lagde ud med at understrege, at selv om flygningestrømmene for tiden virker overvældende, så er det ikke et uløseligt problem, forudsat at den politiske vilje er til stede. Verden har ændret sig de seneste årtier. I slutningen af 70'erne tog det UNHCR 2 uger at sørge for genbosætning af 250.000 vietnamesiske flygtninge. I 80'erne tog det 3 år at skaffe genbosætning til 3.000 flygtninge fra Iran. I 90'erne lukkede nabolandene grænserne for de bosniske flygtninge med forfærdelige følger for de mennesker, der ikke kunne flygte. De 'sikre zoner', der blev oprettet, vil heller ikke være nogen løsning, da de indirekte var medvirkende til katastrofer som Srebrenica. Balkankrigen førte til opstramning af visumreglerne og til, at regeringerne indførte sanktioner for flyselskaber, der transporterede flygtninge illegalt. Disse opstramninger var desværre anført af Danmark.

Dublin-konventionen, der siger, at flygtninge skal registreres og søge asyl i det første EU-land, de kommer til, afløste det tidligere 'en route'-princip, hvor flygtninge inden for EU havde 2-3 uger til at rejse til det land, hvor de ville søge asyl. Dublin-konventionen er tydeligvis en model, der favoriserer de nordeuropæiske (og rigeste) lande.

Europakommissionen er meget indstillet på at finde fælles løsninger på problemerne, men den politiske vilje fra indenrigs- og justitsministrene kan ligge på et meget lille sted. Som påvist af Højkommissariatet for Flygtninge bliver der kun bevilget 1/3 af de nødvendige ressourcer, og FN's World Food Programme har måttet skære 300.000 mennesker ud af deres hjælpeprogram pga. manglende midler.

Snakken om, at problemerne skal løses i såkaldt sikre lande i nærområderne har ingen gang på jorden. Hvis vi lukker af for, at flygtningene kan sive videre fra f.eks. Tyrkiet og Libanon til EU-lande (genbosætning), er der stor risiko for, at disse nabolande lukker grænserne for flygtninge med katastrofale følger.

Det er vigtigt at finde fælles løsninger, der sørger for rimelig re-allokering mellem EU-landene samt for legale veje til at søge asyl, for eksempel mulighed for at søge humanitært visum på ambassaderne (som Raoul Wallenberg fik gennemført i Nazi-Tyskland). Dette ville samtidig i høj grad overflødiggøre de farlige og kostbare illegale flugtruter. En af de uheldige konsekvenser af manglende muligheder for legale veje er de mange flygtninge og indvandrere, der opholder sig illegalt i EU. De finder uorganiseret arbejde med lønninger langt under overenskomsterne og ofte under slavelignende forhold. Fordelingen af de 120.000 flygtninge, der er aftalt i EU-parlamentet, er et vigtigt skridt, men ikke uproblematisk. Hvad gør man med de lande, der nægter at overholde aftalen? Hvad gør man med flygtninge, der ikke ønsker at være der, hvor de er blevet allokeret til? MK mindede os endelig om, at en flygtning stadig er en flygtning, uanset hvor mange lande vedkommende har rejst igennem.

Laurs Nørlund fra EU-kommissionen påpegede, at flygtninge-krisen er alvorlig for EU, blandt andet fordi den kommer udefra, og dens omfang dermed er ude af vores kontrol, idet der ikke er nogen nemme løsninger. Det nytter ikke at spærre med pigtråd og vagter, for desperate flygtninge vil altid finde andre veje.

Kommissionen arbejder på løsningsforslag, herunder fælles ydre grænsekontrol med bedre sortering mellem egentlige flygtninge og andre migranter, kombineret med etablering af legale migrationsveje, aftaler om fordeling inden for EU samt øget dialog med tredjelande (f.eks. Tyrkiet, Libanon, Jordan). Politisk bliver det tungt at opnå enighed i EU-parlamentet, men der er ikke andre acceptable muligheder.

Thomas Bustrup fra DI understregede, at det er vigtigt ikke at sammenblende flygtningesituationen, som er en humanitær krise, med de demografiske problemer, som alle EU-lande kommer til at stå overfor med mange ældre og stadig færre unge borgere. Flygtningene skal hjælpes, fordi de har behov, og vi må søge at løse vores behov for arbejdskraft uafhængigt heraf. Måske kan det i nogle tilfælde kombineres, men p.t. er kun hver tredje flygtning her i Danmark i arbejde efter 3 år. For erhvervslivet vil det være problematisk, hvis Schengen ikke kan fortsætte med de åbne grænser. Derimod er erhvervslivet positive over for at tage immigranter ind i virksomhederne, men der er problemer i det danske system, der skal løses: Behandlingstiden for asylsager er alt for lang, så flygtningenes kompetencer og energi svinder, mens de venter; og der er ingen, der har ansvar for at afklare deres kompetencer.

I den afsluttende paneldebat deltog **Margrete Auken (SF)**, **Christel Schaldemose (S)** og **Anders Vistisen (DF)**, alle fra EU-parlamentet. De to førstnævnte påpegede problemerne i parlamentet, hvor især nogle af de 'nye' østeuropæiske lande (ligesom Danmark i parentes bemærket) usolidarisk undslår sig for at deltage i den fælles fordeling. De anbefalede, at man overvejer som konsekvens at fratage disse lande nogle af tilskuddene fra strukturfondene. Andre forslag, som Margrete Auken nævnte var, at arbejde for at løse Israel-Palæstina-konflikten, så Vesten kan få mere troværdighed i de arabiske lande, at gøre noget ved dobbeltbeskatningen i forhold til de fattige lande, samt satse meget mere på at dæmme op for klimaforandringerne. Christel Schaldemose understregede det absurde i, under de nuværende forhold, at skære i udviklingsbistanden; den skulle snarere øges markant. Af positive forslag fra Anders Vistisen kan nævnes, at EU skulle føre en mindre protektionistisk handelspolitik i forhold til landbrugsprodukter fra udviklingslandene.

Konferencen blev udmærket styret af DR's Jens Ringberg, og det blev en meget interessant formiddag, der gav nyttig viden og en række konstruktive forslag.